

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE – prof. dr hab. Andrzej Półtawski	11
WPROWADZENIE	14
I.	
PSYCHOLOGIA WSPÓŁCZESNA A ANTROPOLOGIA WOJTYŁY	31
Czy współczesna psychologia ma dobre podstawy?	31
Krótki zarys antropologii Karola Wojtyły	37
Dychotomie dopełniające się według Wojtyły	41
Dlaczego podstawą psychologii w ogóle powinna być antropologia filozoficzna Wojtyły?	42
II.	
PODSTAWY PSYCHOLOGII REALISTYCZNEJ	45
Jak budować psychologię według antropologii Karola Wojtyły?	45
Wprowadzenie do psychologii realistycznej	48
Czym jest psychologia realistyczna i co jest w niej realną rzeczywistością?	49
Istota podejścia realistycznego w prezentowanej koncepcji	53
Psychologia realistyczna jako nauka niezależna	54
Antropologiczne podstawy psychologii realistycznej	56
Założenia psychologii realistycznej	59
III.	
DWUASPEKTOWOŚĆ CZŁOWIEKA JAKO PODSTAWOWA KATEGORIA PSYCHOLOGII REALISTYCZNEJ	61
Czym jest doświadczenie człowieka?	61

Całościowe doświadczenie to uwzględnienie jego dwuaspektowości	64
Równowaga w zakresie dwoistości doświadczenia człowieka	66
Dwoistość doświadczenia podstawą psychologii realistycznej jako nauki	68
Paradygmat rozszczepienia jako fundament psychologii i poznania człowieka	69
Rozumienie podstawowego rozszczepienia człowieka	75
Niewspółmierność i poszukiwanie najwyższej zasady, czyli nowa synteza człowieka	78
Dwuaspektowość i rozszczepienie człowieka w psychologii	82
1. <i>Rozszczepienie człowieka w psychoanalizie</i>	82
2. <i>Psychologia poznawcza, procesy automatyczne i refleksyjne</i>	85
3. <i>Psychologia postaci</i>	86
4. <i>Kazimierz Dąbrowski</i>	87
5. <i>Koncepcja Kazimierza Obuchowskiego</i>	88
6. <i>Inne ważne propozycje psychologiczne wskazujące na fundamentalne znaczenie rozszczepienia wewnętrznego człowieka</i>	89

IV.

NIEKTÓRE KONSEKWENCJE DWUASPEKTOWOŚCI CZŁOWIEKA DLA PSYCHOLOGII	97
Przedmiot psychologii	97
Rewaloryzacja problematyki woli	98
Rozróżnienie czynu i czynności	100
Nowe ujęcie stresu	102
Metody badania psychiki	103

V.

DEFINICJA PSYCHIKI ORAZ RELACJA PSYCHIKA-CIAŁO (MIND-BODY) W KONTEKŚCIE DWUASPEKTOWOŚCI OSOBY LUDZKIEJ	111
Różnica między duszą, psychiką i ciałem według Wojtyły	111
Rozwiązanie nierozwiązywalnego, czyli problem psychofizyczny w antropologii Wojtyły	117
Koncepcja dwuaspektowości człowieka w ujęciu Wojtyły jako nowa wykładnia definicji osoby według Boecjusza	124
Pozapojęciowy fundament dwuaspektowości człowieka	126

VI.

ŚWIADOMOŚĆ	129
Świadomość jako zrozumienie już zrozumianego	129
<i>Dwie funkcje świadomości</i>	132
<i>Co to jest emocjonalizacja świadomości?</i>	135

<i>Czy świadomość jest modelem świata?</i>	136
<i>Czym jest „ja” (ego) w stosunku do świadomości i naszej podmiotowości („Ja”)?</i>	137
<i>Rozumienie świadomości przez Wojtyłę a podręcznikowe ujęcie świadomości przez Zimbarda</i>	137
<i>Funkcje świadomości według Wojtyły jako funkcje hologramu mózgu</i>	139
Potencjalność człowieka jako nadrzędny mechanizm kontrolujący próg świadomości, czyli dwoistość doświadczenia sterująca granicą między świadomością a nieświadomością	147

VII.

SAMOWIEDZA PODSTAWĄ OBIEKTYWIZACJI	151
Czym jest i jak powstaje nasze „ja”?	151
Samowiedza	152
Doświadczenie dwoistości człowieka jako przejaw samowiedzy i obiektywizacji a mit o Narcyzie	154
Metafora jaskini Platona a samowiedza według Wojtyły	160

VIII.

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE PROCESU POZNAWCZEGO WEDŁUG WOJTYŁY	163
--	-----

IX.

ISTOTA ZABURZEŃ POZNAWCZO-INTELEKTUALNYCH	167
Koncepcja Wojtyły dotycząca istoty zaburzeń psychopatologicznych	167
Koncepcje psychologiczne potwierdzające stanowisko Wojtyły dotyczące istoty zaburzeń psychicznych	174
1. <i>Nerwice jako brak woli według Rollo Maya, czyli jako niedomoga samostanowienia w ujęciu Wojtyły</i>	174
2. <i>Koncepcja nerwicy według Karen Horney zbieżna z poglądami K. Wojtyły na temat idealizmu</i>	175
3. <i>Koncepcja zaburzeń według Carla Rogersa zgodna z rozumieniem idealizmu przez K. Wojtyłę</i>	177
4. <i>Poglądy na nerwicę K. Obuchowskiego zbieżne z koncepcją rozszczepienia K. Wojtyły</i>	178
5. <i>Inne propozycje psychoterapeutyczne i ascetyczne wskazujące na wagę samostanowienia</i>	179

X.

KOŃCOWE UWAGI DOTYCZĄCE ZWIĄZKU ANTROPOLOGII WOJTYŁY Z PSYCHOLOGIĄ	183
---	-----

DODATEK I

METAFORY I TEKSTY ILUSTRUJĄCE PODSTAWY KONCEPCJI CZŁOWIEKA WEDŁUG WOJTYŁY	187
1. METAFORY DWOISTOŚCI CZŁOWIEKA	189
Podstawowe rozszczepienia przedstawione jako stworzenie Adama (człowieka) według Michała Anioła oraz <i>Tryptyk rzymski</i> Jana Pawła II	189
Dwuaspektowość człowieka w dramacie Wojtyły <i>Brat naszego Boga</i>	193
Dwuaspektowość miłości jako dramat	194
Rozszczepienie człowieka w jodze	196
2. METAFORY SAMOWIEDZY I SAMOŚWIADOMOŚCI	197
3. METAFORA NARUSZENIA RÓWNOWAGI W OBRĘBIE DWOISTOŚCI CZŁOWIEKA	199
Zerwanie owocu z „drzewa poznania dobra i zła” jako naruszenie równowagi między dwoma podstawowymi obszarami rozszczepienia, będącymi podstawą stworzenia człowieka	200
4. METAFORY INTEGRACJI DWOISTOŚCI CZŁOWIEKA PRZEZ CZYN, CZYLI SAMOREALIZACJA	203
Rozszczepienie człowieka jako jego ukrzyżowanie	203
Samostanowienie i integracja rozszczepienia człowieka jako droga na górę Karmel	207
5. CZYM JEST ŚWIADOMOŚĆ?	209
Świadomość jako pośrednia płaszczyzna poznania świata	209
<i>Czitta</i> jako świadomość, <i>buddhi</i> jako samowiedza, a <i>purusza</i> jako osoba (podmiot)	210

DODATEK II

SŁOWNIK TERMINÓW UŻYWANYCH PRZEZ KAROLA WOJTYŁĘ W PRACY OSOBA I CZYN	213
LITERATURA	239